

Berga, diumenge 5 de juliol de 2026. Claustre de Sant Francesc. 19 h.

Concert
del **COR STABAT MATER**

**Cançons
de festa
i feina**

COR STABAT MATER

El Cor Stabat Mater és una formació musical de Mollerussa constituïda l'any 1998, amb la voluntat de compartir coneixements, inquietuds musicals i el goig del cant coral.

El seu repertori abasta obres de diferents estils i èpoques, amb especial atenció al ric repertori coral tradicional català. Cal destacar l'estrena de les obres "Rèquiem" i "Oda a l'Amistat" de Rafael Moreno.

Ha col·laborat amb LleidArt Ensemble, l'Orfeó Lleidatà, la Coral Mixta d'Igualada, l'Orquestra Ars Mèdica del Col·legi de Metges de Catalunya i l'OJC-Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida. Han dirigit el Cor: Mn. Josep Vila, Martí Ferrer i Eduard Comalada. Des de l'any 2021 la directora és Dolors Ricart.

Dolors Ricart

Ha estat al càrrec de les principals formacions del Conservatori Municipal de Música de Lleida, essent directora de l'Orquestra Simfònica, la Banda i altres formacions.

Amb la voluntat de fer músiques diverses i fer-les arribar a tots els públics ha dirigit i fet col·laboracions de diferents estils de música i per diferents públics. Entre altres, el Cor Euridice de les Borges Blanques, el Cor de Joves de l'ACEM, Oh!rquestra Simfònica de Terrassa, la Cobla Jovenívola d'Agramunt, Carles Santos, el Cor de la Comunitat Valenciana, el Cor de Cambra de l'Orfeó Català, Col·lectiu Free't, Cors d'alumnat de les escoles de Lleida (en el projecte Auditori i Conservatori Eduquen), Cor de la UdL i la Coral d'Avui d'Agramunt.

Des de 2021 és directora del Cor Stabat Mater de Mollerussa.

Ajuntament
de **Berga**

Programa

Cançons de festa i feina

A la vora del camí	tradicional i popular del Pla d'Urgell arranjament de Bernat Giribet
Tan petiteta	tradicional i popular del Pla d'Urgell arranjament de Bernat Giribet
El vellet	tradicional i popular del Pla d'Urgell arranjament de Bernat Giribet
La reina del jardí	tradicional i popular del Pla d'Urgell arranjament de Bernat Giribet
La Mare de Déu quan era xiqueta	tradicional i popular del Pla d'Urgell arranjament de Bernat Giribet
On aneu, Mare de Déu	tradicional i popular del Pla d'Urgell arranjament de Bernat Giribet
Goigs a Sant Antoni Abat de La Granadella	tradicional i popular de La Granadella arranjament i adaptació d'Heura Gaya
Cançó de pandero de Lleret	tradicional i popular del Pallars Subirà arranjament d'Heura Gaya
Bavirubà	tradicional i popular del Pla d'Urgell arranjament d'Heura Gaya
El Maig	tradicional i popular de les Garrigues arranjament d'Heura Gaya i text tradicional
Els tres Segadors	tradicional i popular catalana arranjament d'Heura Gaya
Mira, Peret (Cançó dels paletes)	tradicional i popular catalana popularitzada
Cançons de ronda	tradicional i popular del Pla d'Urgell arranjament de Bernat Giribet
Cançó de borratxos	tradicional i popular a Benassal (Castelló) arranjament de Rafael Moreno

Núria Garcia, violí

Miquel Hortigüela, guitarra

Miquel Àngel Forner, percussió

Dolors Ricart, direcció

Com deia el mateix Apel·les Mestre: «*Les primeres lliçons de poesia i de música les dec a la cançó popular. I crec que la cançó popular és la veritable música i la veritable poesia, i que tant l'una com l'altra són font inestroncable d'inspiració i de sentiment*».

Lluís Millet i Pagès —fundador i director de l'Orfeó Català— afirmava: «*El cant és la llum de la paraula, és l'expressió dels afectes sincers i profunds; és la necessitat d'exteriorització de la plenitud de l'ànima. El cant ho diu tot perquè surt del cor, és el gran endevinaire i porta un sentit ple que mai no porten les paraules*».

Durant les dècades de 1920 i 1930, Joan Amades i Joan Tomàs realitzaren les anomenades «missions de recerca», amb les quals recolliren cançons, melodies i testimonis orals arreu de Catalunya que acabarien conformant l'**Obra del Cançoner Popular de Catalunya**, un dels grans corpus de la nostra tradició musical.

Precisament, Joan Amades, veritable artífex de l'Obra del Cançoner Popular, deia: «*La cançó popular és l'obra meravellosa de tot el poble que la sent i que la canta: és de tothom i no és de ningú. Tothom se la fa seva i l'altera i se l'adapta al seu gust i entendre; la canvia i la matisa, perquè tothom n'és legítim propietari i ningú no se'n pot atribuir un patrimoni absolut. Qui sap ben cantar-la i ben escoltar-la se'n pot tenir com a posseïdor. És l'essència de tants com l'han cantada i com l'han sentida. El poble no és arquitecte, ni pintor ni escultor, però és músic. La música és l'únic art veritablement popular*».

Dit això com a preàmbul, el Cor Stabat Mater de Mollerussa ha propiciat un treball de recuperació, prestigi i difusió del llegat de la cançó popular dels nostres avantpassats, transmesa majoritàriament de forma oral, i que hem volgut recollir i dignificar per a donar-la a conèixer i fer-ne partícip a tothom.

Aquest projecte s'ha centrat principalment en la cançó popular del Pla d'Urgell i, per extensió, de les terres lleidatanes, a partir del treball de recerca: "*Cançons dels avis del Pla d'Urgell*" elaborat per Arnau Vilaró a l'Institut La Serra de

Mollerussa l'any 2004. Aquest treball fou guardonat amb diversos premis d'àmbit nacional: el Premi CIRIT de la Generalitat de Catalunya i el Premi Baldri Reixach de la Fundació Lluís Carulla; i fou finalista dels Premis Francesc Noy d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra També dels Premis de Treball de Recerca del Consell Comarcal del Pla d'Urgell. A tot això cal sumar-hi el vast llegat de cançons populars que trobem arreu.

D'aquest ric patrimoni, amè, festiu i sovint ple d'ironia i picardia, neix aquesta proposta. Un conjunt de cançons que ens hem proposat dignificar mitjançant la seva transcripció i l'encàrrec de l'harmonització, arranament per a cor mixt i instrumentació a diversos compositors de les nostres terres lleidatanes —Bernat Giribet. Heura Gaya i Rafael Moreno—, amb la voluntat de transmetre aquest patrimoni al món coral i posar-lo a l'abast de tothom amb la seva edició i difusió.

Aquest programa de concert, parteix dels primers cants populars —de la transició del cant pla medieval cap a la polifonia— i recorre el pas d'uns esquemes melòdics vinculats principalment a la litúrgia cap a una música popular, feta pel poble i per al poble. Les cançons que s'han triat i conformen el programa són:

- **"A la vora del camí"** (recollida al Pla d'Urgell) cançó tradicional infantil molt estesa a la Catalunya interior i a les comarques de Ponent (Pla d'Urgell, Urgell, Segarra, Noguera i Garrigues), en àmbits rurals, fortament lligada als jocs de grup i de rotllana. Arranjament de Bernat Giribet.
- **"Tan petiteta", "La reina del jardí", "La Mare de Déu quan era xiqueta" i "On aneu, Mare de Déu"** (recollides al Pla d'Urgell), totes elles són cançons tradicionals present arreu de Catalunya i especialment arrelades a les nostres comarques lleidatanes. Totes han estat arranjades per Bernat Giribet.
- **"El vellet"** (el jove o mosso) (recollida al Pla d'Urgell), és una cançó tradicional pròpia de les comarques de Ponent (Pla d'Urgell, Urgell

i Noguera). Es tracta d'una cançó de treball o d'ambient rural, de caràcter narratiu, transmesa en entorns familiars i amb un rerefons simbòlic i educatiu. Arranjament de Bernat Giribet.

- **”Goigs de Sant Antoni Abat de la Granadella”** (les Garrigues), formen part de la tradició religiosa popular dels goigs, un gènere profundament arrelat a Catalunya. Datats probablement entre els segles XVIII i XIX es canten durant la festa de Sant Antoni i la benedicció dels animals. Conserven paraules i expressions molt antigues, autèntics “fòssils lingüístics” del català rural popular que avui gairebé ja no s'utilitza. Els goigs no són només cançons religioses, sinó també documents de gran valor per a la llengua i la cultura popular. Harmonització i arranjament d'Heura Gaya.
- **”Cançó de pandero de Lleret”** (Vall de Cardós, Pallars Sobirà), és una peça tradicional del Pirineu que forma part del repertori de cançons de pandero quadrat català, instrument tocat principalment per dones, que cantaven mentre marcaven el ritme amb l'instrument, era utilitzat per acompanyar cants i balls en festes, casaments i trobades comunitàries. El pandero quadrat és un dels instruments populars més antics conservats a Catalunya, amb representacions medievals documentades ja als segles XIII i XIV. Les festes pirinenques del segle XIX eren molt participatives, amb pocs músics i molt cant col·lectiu, on el pandero quadrat i el violí hi tenien un paper essencial. Aquestes cançons no eren només música, també servien per fer humor públic i comentar la vida del poble, conserven característiques pròpies dels antics modes medievals, escales antigues, repeticions rítmiques i estils vocals arcaics, que eren habituals a la música europea abans de la música tonal moderna. Arranjament d'Heura Gaya.
- **”Bavirubà”** (recollida al Pla d'Urgell), és una cançó popular infantil o de joc, No és una cançó tradicional medieval com els goigs o
- altres cançons de festa, sinó una composició de transmissió oral més moderna, amb una melodia molt simple i repetitiva pensada per a jocs de rotllana o moviment. És sobretot una cançó de joc rítmic i fonètic. Arranjament d'Heura Gaya.
- **”El Maig”** —arbre -o tronc que es planta o s'aixeca a la plaça del poble durant les festes majors— és una cançó vinculada a les poblacions de Vallclara (Conca de Barberà, anomenats popularment *“guineus”*) i L'Albi (Les Garrigues, anomenats popularment *“cargols”*). La proposta melòdica, concebuda com una balada, parteix d'un text on no hi consta la melodia, extret de l'Obra del Cançoner Popular i Tradicional de Catalunya i ha estat composta per Heura Gaya.
- **”Els tres Segadors”** és la cançó tradicional de la qual deriva posteriorment l'actual himne nacional de Catalunya. Originàriament, era una balada molt més extensa, amb elements rurals, humorístics i costumistes. Abans d'esdevenir himne, era una cançó amb moltes estrofes, viva, popular i canviant, amb referència a la vida quotidiana i un cert erotisme subtil, molt propera a la gent que la cantava. Arranjament d'Heura Gaya.
- **”Mira, Peret”** —coneguda popularment com La cançó dels paletes— és una cançó tradicional humorística vinculada al món dels oficis i especialment a l'ambient popular dels paletes i treballadors de la construcció. Amb un llenguatge viu i col·loquial, combina sàtira, ironia i esperit festiu dins la tradició de les cançons de treball i de taverna. La seva estructura simple i repetitiva afavoria el cant col·lectiu i participatiu propi de la cultura popular.
- **”Cançons de ronda”**, és una petita suite enllaçada de diverses tonades tradicionals i populars del Pla d'Urgell: **”Mare de Déu de les Sogues”** (Pla d'Urgell) cant devocional popular semblant als goigs tradicionals, **”Jo em voldria casar”** (Pla d'Urgell) cançó de festeig o de tria de parella, **”A Mollerussa**

una n'hi ha” cançó humorística o picaresca, **“Marra-marrameu!”**, cançó de caire burlesc i festiu i de sàtira humorística que forma part d’un repertori de cançons curtes, picants i improvisables, **“Campanes de Sidamon”** (Pla d’Urgell) de to festiu o popular vinculada a la vida comunitària de Sidamon, **“Arbeca, la seca”** (les Garrigues) sobre una dita popular burlesca, **“La vileta de Golmés”** (Pla d’Urgell), dins el folklore local i corrandes identitàries, **“La caixa i el calaixó”** (Pla d’Urgell, Segrià, Garrigues) basada en el joc verbal i la improvisació, amb cites a Corbins, Bellví, Golmés, Linyola, Vilasana, Ivars d’Urgell, el Poal, els Arcs, Bell-lloc d’Urgell, Miralcamp, Sidamon, Torregrossa, Palau d’Anglesola, Vilanova del Segrià i Mollerussa i, a moltes zones de Ponent (Pla d’Urgell, Urgell, Garrigues, Noguera i Segrià), reflecteix situacions pròpies de la vida festiva popular: balls de plaça, trobades de joves, feines col·lectives

o vetllades. Sovint aquestes cançons no eren només per ser escoltades, sinó per ser cantades col·lectivament. Arranjaments de Bernat Giribet.

- **“El vi de la terra”** és una cançó tradicional vinculada a l’àmbit festiu i popular, pròpia d’una cultura rural on el cant col·lectiu formava part de la vida quotidiana. Com moltes cançons de taverna i de ronda, exalta el vi com a símbol de convivència, celebració i identitat popular. Amb una melodia senzilla i participativa, aquesta peça reflecteix l’esperit festiu i comunitari de la música tradicional catalana. Arranjament d’Heura Gaya.
- **“Cançó dels borratxos”** (Benassal, Alt Maestrat, Castelló) és una cançó popular humorística relacionada amb el vi i la festa, que sovint imitava la manera de parlar d’una persona embriagada. Arranjament de Rafael Moreno.

Finalment, voldríem deixar constància i expressar el nostre agraïment a totes les persones que, en el seu dia, van cantar i transmetre aquestes cançons i que van contribuir al treball inicial de recerca esmentat.

Sense la seva memòria i transmissió oral —rebuda sovint dels seus pares, avis o besavis—, moltes d’aquestes melodies probablement haurien desaparegut: Francesc Solsona Giné (Linyola); Montserrat Teixidó Pons (Linyola); Ramon Palou Civit (Linyola); Ferran Font Lluçà (Mollerussa); Dolors Fitó Vilamajó (Mollerussa); Genoveva Bori Serrano (Bellví); Josep Talarn Gilabert (Bellví); Josep Gardenyes Pons (Bellví); Antoni Gerardo Coll (Bellví); Carme Moncasí Solsona (Bellví); Raimunda Jovells Balcells (El Palau d’Anglesola); Ton Adern Reñé (Castellnou de Seana); Joan Pellicer Armengol (Els Arcs); Ester Tàsies Casau (Els Arcs); Ramona Codina Borrell (Bell-lloc d’Urgell); Sabina Tutusaus Llovera (Golmés); Jaume Benet Duran (Barbens); Josepeta Minguet Balanyà (Torregrossa); Dolors Sans Bellmunt (Torregrossa); Lluís Montserrat Morera (Fondarella); Dolors Montserrat Morera (Fondarella); Margarida Barri Curià (Fondarella); Carmèlia Serra Jovells (Miralcamp); Joan Gou Jordà (Miralcamp); Sebastià Serra Sales (Vilanova de Bellpuig); Xavier Pallàs Gavà (Vilanova de Bellpuig); Ramon Moncasí, del grup musical **“La Tarota”** (Mollerussa). També especialment, el suport rebut de l’IEI-Diputació de Lleida i de la Generalitat de Catalunya, per la seva col·laboració.

COR STABAT MATER

Compositors que han participat en aquest projecte

BERNAT GIRIBET

Nascut a Artesa de Segre el 1992, és compositor, director coral i pianista. Rep classes de piano de Margarita Serrat i de composició de Josep Lluís Guzman-Antich. L'any 2014 acaba els seus estudis en Psicologia i ingressa a l'ESMUC en l'especialitat de Composició amb Salvador Brotons, Bernat Vivancos i Aureliano Cattaneo, i d'orquestració amb Albert Guinovart i de direcció amb Xavier Puig. De 2018-2020 realitza un màster en recerca d'arts en composició contemporània a Huddersfield (Anglaterra) sota la tutela Bryn Harrison.

Ha sigut director coral en cors infantils i adults de Barcelona i Lleida i ha estat membre del Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados. Ha impartit classes de música sacra contemporània a la Facultat de Teologia i exerceix com a director coral, pianista i professor a l'Orfeó Lleidatà (a destacar el Cor Jove), cors infantils de la Coral Shalom, el Cor Banahà (Bellvís) i la Coral d'Avui (Agramunt). Ha obtingut nombrosos premis de composició coral i d'obres simfòniques.

HEURA GAYA

Nascuda a Juneda el 1987. Compositora, cantant i intèrpret de gralla. El seu treball està inspirat per la recuperació de la tradició musical, tant en els temes de nova creació com en la tria de peces alienes. El seu treball s'inspira en la música tradicional catalana, tant a través de composicions de nova creació com de l'arranjament i la interpretació del repertori tradicional.

El 2012 obté el Grau en Música en l'especialitat d'Interpretació de la Gralla per Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), obtenint Matrícula d'Honor en el projecte de final de carrera. Ha impartit classes magistrals en escoles i conservatoris nacionals i internacionals de prestigi com ara el Conservatori de Tolosa de Llenguadoc o l'ESMUC.

Artista inquieta, desenvolupa una intensa carrera artística. Ha treballat en projectes diversos com el grup de polifonia "*Tornaveus*" de Jaume Aiats, el trio de música festiva Morena, la Cobla Catalana dels Sons Essencials, i amb artistes com Xavier Baró, Meritxell Gené i Meritxell Cucurella-Jorba. El 2016 va publicar el llibre "*Introspeccions*". Actualment, lidera el projecte "*Silvestres*", trio de polifonia tradicional catalana i electrònica, que interpreta temes de composició i arranjaments propis.

RAFAEL MORENO

Nascut a Almeria el 1954, fixa la seva residència a Mollerussa. Mestre i Llicenciat en Geografia i Història ha exercit la docència durant 40 anys, la meitat a l'Institut Terres de Ponent de Mollerussa.

Músic amateur per vocació, es va iniciar en la música i el cant, al Seminari Diocesà de Solsona, on rebé classes de solfeig i piano. Posteriorment, aprofundí en el coneixement de l'harmonia i el contrapunt de la mà dels professors Juan Luis Milán i Agustí Bruach a l'Escola Municipal de Música de Mollerussa.

Forma part del Cor Stabat Mater de Mollerussa, el qual ha interpretat obres seves com el "*Psalm núm. 4 per a cor mixt*" o la "*Missa de Rèquiem en Do m per a cor i orquestra*" amb la formació LleidArt Ensemble. Ha col·laborat també amb l'Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida, que li encarregà l'any 2019 una sèrie d'arranjaments sobre temes populars per a orquestra, recollides dins l'obra "*Danses del Segre*". Apassionat de la música popular, darrerament l'Orquestra Ars Mèdica del Col·legi de Metges de Barcelona, dirigida per Alfons Reverté, n'ha interpretat "*Tres danses de Bielsa*" i "*Se canto*". L'any 2024 estrena l'obra "*Oda a L'Amistat*", per cor i orquestra simfònica.

Ajuntament
de Berga

ESTABLI
D'ART